

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

Administrative Skills of School Administrators of Sarasas Affiliated Schools Under the Office of the Samutprakan Education Area, Samutprakan Province

กิงกาญจน์ แก่นจันทร์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จังหวัดสมุทรปราการ และเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร ในเครือข่ายโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 196 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบโดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว กรณีมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาพรวมทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการบริหารงานด้านความคิดรวบยอด รองลงมา ทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะการบริหารงานด้านเทคนิค 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคของโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่พิเศษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความคิดรวบยอด ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารงาน ผู้บริหาร ทักษะการบริหารงาน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
e-mail : aey-king2526@hotmail.com

Administrative Skills of School Administrators of Sarasas Affiliated Schools Under the Office of the Samutprakan Education Area, Samutprakan Province

Kingkarn Kanjan

Abstract

The objectives of this research were to: study the administrative skills of school administrators of Sarasas Affiliated Schools in the opinion of the administrators under the Office of Samutprakan Education Area, Samutprakan Province, and compare the administrative skills of school administrators of Sarasas Affiliated Schools under the Office Samutprakan Education Area, Samutprakan Province classified by school size. The research samples were 196 school administrators in Sarasas Affiliated Schools under the Office of Samutprakan Education Area, Samutprakan Province by simple sampling random method. The research instrument was a questionnaire with the reliability of .96. The data were analyzed for percentage, mean and standard deviation. The statistics for testing mean difference were one-way analyzed of variance. In case of significant difference, Scheffe's method was used to test the pair difference. The research results revealed that: 1) as a whole, the administrative skills of school administrators in the opinion of the administrators of Sarasas Affiliated Schools under the Office of Samutprakan Education Area, Samutprakan Province was at the high level. Considering by aspects, it was found that the administrative skills, from high to low level, were conceptual skills, human relation skills and technical skills, 2) the comparison of administrative skills of school administrators in the opinion of the administrators of Sarasas Affiliated Schools under the Office of Samutprakan Education Area, Samutprakan Province classified by school size as a whole was not different. Considering by aspects, it was found that the technical skills of small schools and extra-large schools were different at .05 level of significance. The human skills and conceptual skills of school administrators were not different.

Keyword : Administrative, Administrators, Administrative Skills

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคน เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ หากประเทศไทยได้ประชากรได้รับการศึกษาดี การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรมจะมีความมั่นคงก้าวหน้า สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสังคมโลกได้ทันเหตุการณ์

การจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาในระดับที่สำคัญที่สุด เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาของชาติ ทั้งนี้เพราะเป็นการศึกษาที่จัดให้ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ รัฐบาลทุกสมัยได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาระดับนี้เป็นอย่างมาก รัฐบาลได้พยายามจัดและสนับสนุนให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยมุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และความสามารถ

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทย มีหลายหน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักกรุงเทพมหานคร สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น หน่วยงานดังกล่าว มีหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายงานต่างกัน

โรงเรียนเอกชนเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาโดยเอกชน ภายใต้การกำกับดูแลโดยสำนักบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนร่วมแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ปกครองที่จะนำบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษารวมในโรงเรียนเอกชนตามสิทธิที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โรงเรียนเอกชนจึงจำเป็นต้องบริหารและจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง

การบริหารงานของหน่วยงานระดับต่างๆ ตามโครงสร้าง ถือว่าโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุด ในการนำนโยบายและหลักสูตรไปปฏิบัติเพื่อให้การศึกษาแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งผลการจัดการศึกษาจะเป็นอย่างไรนั้น อยู่ที่การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน และกระบวนการบริหารเป็นสำคัญ ซึ่งบุคคลที่จะต้องรับภาระหน้าที่โดยตรงในกระบวนการบริหาร จึงเป็นผู้บริหารโรงเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในเครือโรงเรียนสาธิตสาสน์จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 394 คน จากโรงเรียน 30 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 9 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 13 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 5 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในเครือโรงเรียนสาธิตสาสน์จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 196 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551 : 49) การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling method)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับตำแหน่งงาน และขนาดของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะด้านการบริหารงานของผู้บริหาร ทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) โดยแบ่งเป็นด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีทักษะการบริหาร ระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 2 ทาง ทางที่หนึ่งผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองและทางที่สอง ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งทางไปรษณีย์แล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย โดยดำเนินการ ระหว่างวันที่ 10-30 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งงาน และขนาดของโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะการบริหารงาน ทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสารสาสน์ จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 ทักษะ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลางโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance : F - test) และทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe test) ในกรณีที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสารสาสน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านเทคนิค

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสารสาสน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคแตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่มี ความแตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคไม่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคไม่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสารสาสน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ในการจัดการระบบบริหารของหน่วยงานมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมแบ่งเบาภาระขององค์กรในการจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ เน้นประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ เป็นที่ไว้วางใจของผู้ปกครอง ให้นักเรียนเป็นผู้ที่เก่ง ดี มีสุข ตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาของชาติ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะจะต้องเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ มีทักษะในการบริหารทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ซึ่งสอดคล้องกับ Robert, L. Katz, (1974 : 60-85) ทฤษฎีทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพไว้ 3 ประการเรียกว่า “สามทักษะ” (Three Skill Method) คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมภูมิ รวีวรรณ (2542 : 3) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จัดหวัดหนองคาย ใช้ทักษะการบริหาร คือ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด ทักษะทางด้านมนุษย และทักษะทางด้านเทคนิควิธี สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตย์ คณะวาปี (2546 : 61) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า 1) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน คือ ทักษะเชิงความคิดรวบยอด ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ และทักษะเชิงเทคนิค นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเสกสรร รัตนจริยกุล (2547) ศึกษาในระดับทักษะและความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับทักษะการบริหาร ได้แก่ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด ทักษะทางด้านมนุษย และทักษะทางด้านเทคนิค เป็นต้น

สำหรับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสารสาสน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายในรายละเอียด ดังนี้

- ด้านเทคนิค (Technical Skills) ในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมในด้านเทคนิคต่างๆ เพิ่มเติม เช่น เทคนิคการบริหารองค์กร การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การประเมิน การปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (1974 : 90-102) ที่กล่าวว่า “ทักษะด้านเทคนิค มีความสำคัญต่อความก้าวหน้าอย่างมาก

ในการบริหารงานในองค์กร และจำเป็นอย่างแท้จริงในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารระดับต้น” สอดคล้องกับแนวคิดของ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548 : 125) ที่กล่าวว่า “ทักษะด้านเทคนิคประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการขั้นตอนและเทคนิควิธี ในการปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะทางของผู้บริหารประจำหน่วยงานในองค์กร”

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย ธรรมเกื้อกูล (2546 : 52) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านเทคนิค ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตรธรรมนุญโรงเรียนและแผนปฏิบัติงาน ผู้บริหารการศึกษาจะต้องมีความสามารถปฏิบัติงานด้านกิจกรรมเฉพาะอย่างได้ดี ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นจะเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการ เทคนิคการวิเคราะห์ และการรู้จักใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน (วินัย ธรรมเกื้อกูล, 2546 : 46)

- ด้านมนุษย (Human Skills) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนต้องทำงานสัมพันธ์กับบุคลากรหลากหลายกลุ่ม ผู้บริหารจึงจำเป็นที่จะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดี ทั้งนี้ความสำเร็จของงานส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (1974 : 90-102) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษย มีความจำเป็นและความสำคัญต่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพทุกระดับ ทั้งระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ทั้งนี้เพราะผู้บริหารทุกระดับจะต้องทำงานกับบุคคลและกลุ่มบุคคลในองค์กร ดังนั้น ความเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก การสื่อสารในองค์กร และมนุษยสัมพันธ์ มีความสำคัญต่อการบริหารทุกระดับ ทักษะด้านมนุษยนี้จะช่วยให้ผู้บริหารได้รับความร่วมมือและ เกิดการประสานงานที่ดีขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชูศักดิ์ เปาอินทร์ (2546 : 84) ศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดเขตการศึกษา 6 พบว่า สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผู้บริหารในทุกตำแหน่งใช้ทักษะทางมนุษย อยู่ในอันดับสูงสุด ใช้ทักษะทางความคิดรวบยอด อยู่ในอันดับต่ำสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสัมพันธ์ ทรัพย์แดง (2547 : 96) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มีแนวทาง การพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหาร คือ มีความต้องการให้พัฒนาเรื่องการวิจัย การใช้คนให้เหมาะกับงาน การรับฟังและการเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง การประสานงาน และผู้นำและผู้ตามเพื่อสร้างสรรค์

- ด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถเข้าใจโครงสร้างการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี และเห็นความสัมพันธ์ของโรงเรียนที่มีต่อหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ต้องสามารถกำหนดแผนงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนการศึกษาของชาติ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และยอมรับในการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (1974 : 90-102) ที่กล่าวถึง ทักษะด้านความคิดรวบยอดว่า “เมื่อผู้บริหารก้าวไปในระดับที่สูงขึ้น ทักษะด้านนี้ จะกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการตัดสินใจในเรื่องนโยบาย และการปฏิบัติงานในขอบข่าย กว้างๆ และเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารระดับสูง ส่วนในระดับต้นและระดับกลางจะมีความสำคัญน้อยลงในการบริหาร” สอดคล้องกับแนวคิดของนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 17) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอดครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารสูงสุดในโรงเรียนจะต้องมีทักษะนี้มากที่สุด ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรจำเป็นต้องมีทักษะด้านความคิดรวบยอดเพิ่มมากขึ้น การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่ดีจำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยทักษะด้านความคิดรวบยอดเป็นหลักซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548 : 130) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวินัย ธรรมเกื้อกุล (2546) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งทักษะการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านความคิดรวบยอด ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตรธรรมนุญโรงเรียนและแผนปฏิบัติงาน

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนเอกชน โดยเฉพาะตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ต้องเป็นผู้ที่จบ การศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษาโดยตรงจึงจะสามารถดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนได้ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ หรือ ขนาดใหญ่พิเศษ จึงเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการบริหารงานทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และทักษะด้านความคิด รวบยอด (Conceptual Skills) เป็นอย่างดี รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนเอกชนยังได้รับการอบรม การฝึกทักษะในการบริหารงานด้านต่างๆ อยู่เสมอ จึงทำให้โดยภาพรวมขนาดของโรงเรียนไม่มีผลต่อ ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สำหรับผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหาร งานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียน สาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายในรายละเอียด ดังนี้

- ด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียน สารสาสน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่า มีจำนวนนักเรียน มีจำนวนบุคลากรมากกว่า มีการใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์รวมทั้งงบประมาณ ในการบริหารมากกว่า ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความรู้ความสามารถ การควบคุมดูแล เทคนิค ในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ที่มากกว่าตามมาด้วย ยังผลให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่พิเศษ จึงมีทักษะการบริหารงานด้านเทคนิคมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก สอดคล้องกับแนวคิด ของธงชัย สันติวงษ์ (2539 : 194) ที่กล่าวว่า “ขนาดขององค์กรมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การปฏิบัติงาน ภายในองค์กรนั้นๆ ประสบความสำเร็จได้มากหรือน้อย เมื่อองค์กรมีขนาดใหญ่ขึ้นกิจกรรม ในองค์กรมีความซับซ้อนขึ้น จึงทำให้ผู้บริหารต้องใช้ทักษะในการบริหารงานมากขึ้น”

- ด้านมนุษย (Human Skills) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียน สารสาสน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะการบริหารงานด้านมนุษยสูงกว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดเล็กและ โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานไม่มากนัก ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดูแล ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการแก้ปัญหาแก่บุคลากรได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นบุคลากรทุกคนจึงมีโอกาส ใกล้ชิดกับผู้บริหารได้โดยตรงทำให้เกิดการสร้าง ความเข้าใจที่ดีต่อกันในโรงเรียน ซึ่งต่างกับโรงเรียน ขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีบุคลากรในการปฏิบัติงานมาก ต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่คอย ประสานงานทำให้ผู้บริหารมีโอกาสใกล้ชิดกับบุคลากรทุกคนได้ไม่ทั่วถึง การสร้างบรรยากาศที่ดี ในการทำงานหรือการสร้าง ความเข้าใจที่ดีต่อกันจึงมีน้อยลง

- ด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือ โรงเรียนสารสาสน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนเอกชนขนาดใดก็ตาม ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ใน การทำงาน เข้าใจโครงสร้างการบริหารงาน เป็นผู้นำที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม สอดคล้องกับ แนวคิดของ วินัย ธรรมเกื้อกูล (2546 : 47) ที่กล่าวว่า “ผู้บริหารการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี มีความเข้าใจในกระบวนการของงานทุกขั้นตอน รู้ความเกี่ยวพัน ระหว่างหน่วยงานของตนกับหน่วยงานอื่น มีความคิดริเริ่มพัฒนางานในหน้าที่ มีความคิดกว้างขวาง มองการณ์ไกล”

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือโรงเรียนสารสาสน์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ที่บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีทักษะการบริหารงาน

ด้านเทคนิคแตกต่างกับผู้บริหารที่บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จึงควรดำเนินการจัดอบรมสัมมนาฝึกฝนทักษะการบริหารงานให้แก่ผู้บริหารที่บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อให้ผู้บริหารมีเทคนิคในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น

2. พัฒนาทักษะผู้บริหารด้านการจัดระบบงานธุรการ การเงินและพัสดุให้สามารถดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผนขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานและตัดสินใจร่วมกับผู้บริหาร

4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการได้

ข้อเสนอแนะสำหรับกรวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิตฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดอื่นนอกเหนือจากสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิตฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน เปรียบเทียบกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

3. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในเครือข่ายโรงเรียนสาธิตฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ

4. ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในเครือข่ายสาธิตฯ

บรรณานุกรม

- ชูศักดิ์ เปาอินทร์. (2546). การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพ **สังกัดเขตการศึกษา 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2539). **องค์การและการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). **การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. นนทบุรี : เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.
- มานิตย์ คณะวาปี. (2546). **ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วินัย ธรรมเกื้อกูล. (2546). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- สมภูมิ รวิวรรณ. (2542). **การศึกษากการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัมพันธ์ ททรัพย์แดง. (2547). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). **ภาวะผู้นำทฤษฎีและปฏิบัติ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำ ที่สมบูรณ์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : วิรัตน์เอดดูเคชั่น.
- เสกสรร รัตนจริยากุล. (2547). **ระดับทักษะและความต้องการการพัฒนาทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- Robert, K. L. (1974). Skills of an Effective Administrator. *Harvard Business Review*. 52 (5), : 90-102.